in mijn jeugdig hart doorvoelde; het geleken innige gebeden.

Wij staken verscheidene pleinen over, liepen vele boulevards af, gingen over bruggen en volgden steeds maar weer nieuwe straten. Eindelijk gingen wij over een schipbrug naar den anderen oever van de Newa. Ik had den pope niet meer met gewoon stappen kunnen bijhouden, en was begonnen met zachtjes achter hem aan te draven. Nadat wij langs een lange reeks van zeer voorname en statige huizen waren gegaan, wees hij me een verrukkelijk paleis aan met zware hekken voor de vensters. Het zag er in alle pracht zeer somber en geheimzinnig uit.

„Wij zijn er," zei de goede pope toen.

En ik was verheugd, dat mijn vader zoo'n groot en mooi paleis bewoonde, en ik was ook verheugd, dat we er eindelijk waren, want ik voelde me doodelijk vermoeid.

Mijn gids ging mij voor langs den voorgevel van het huis een steegje in, daarna weer een ander steegje, en wij stonden voor een eenvoudige deur. Zacht liet mijn begeleider den klopper vallen. De deur ging gelijktijdig bijna open, maar ik zag niemand, die haar geopend had. Ontdaan nam de pope me bij de hand en leidde me zoo in een duistere gang, die zoo laag was, dat hij bijna zijn hoofd aan de gewelven stootte. Wij kwamen aan een tweede deur, die weder even geheimzinnig vanzelf openging als de eerste, toen mijn pope erop geklopt had. Wij kwamen op een kleine, overdekte binnenplaats. Rechts liepen wij een stoep op, en geraakten in een zeer zonderlinge vestibule van marmer, die geen andere deur leek te hebben dan die waardoor wij waren binnengekomen. Er was niemand. De pope liep recht vooruit, zette zijn duim op een vreemde, groenige vlek, die op het marmer goed zichtbaar was. De vlak liet zich naar achter dringen, en de mond van een spreekbuis werd zichtbaar. De pope begon er zeer geheimzinnig in te fluisteren, en hield daarna onmiddellijk zijn oor ertegen, waarbij voortdurend zijn oogleden gejaagd heen en weer bewogen; hij bedoelde mij daarmede gerust te stellen maar ik werd integendeel hoe langer hoe angstiger. Zijn oogleden gingen nu in een vreeselijk snel tempo, en hij riep dan ineens met wilde geestdrift uit: „Gelukkig, gelukkig, je vader zal ons ontvangen," en met siddernde vingers trok hij mijn kiel recht, nam mijn pet af, en streek mijn haar glad. Hij gaf mij de pet daarop in de eene hand, en nam mij plechtig bij de andere, na mij nog eens hartelijk te hebben gekust. Ik klampte mij wanhopig aan hem vast.

„Vadertje," kermde ik, „neem mij maar weer mee terug. U bent mijn vader, en ik hoef geen ander te hebben."

„Stilte, stilte," gebood de pope, „wees verstandig en dapper. Het komt er nu op aan."

Ik bespeurde nu een opening in den muur, waar wij juist doorheen konden. Wij doken erin en kwamen in een ijselijke donkere gang, die van hout was opgetrokken, want onze voetstappen maakten een geweldig geraas, er ook boven onze hoofden hoorden wij klinkende stappen van een ander vóór ons uit.

Een deur gaf toegang naar een trap, die zeer smal was en scherpe, smalle treden had. We bestegen haar langzaam en voorzichtig, en bezeerden onze voeten. Ondanks de hulp van den pope gleed ik telkens uit. Boven gekomen in een warhof van portalen en gangen, schoot een Moejik op ons toe, en zei met een beleefde buiging, dat Zijne Excellentie ons ontvangen zou.

„Ga daar binnen," zei hij, en duwde ons door een fluweelen gordijn een ander vertrek in.

„Wacht hier even, als 't u belieft," en hij liet ons samen staan, terwijl hijzelf door een ander nog hooger fluweelen gordijn weer een ander vertrek binnenging.

Twee dames in den rouw kwamen schreiend door dat gordijn in het vertrek, waar wij stonden. De oudste jammerde snikkend: „Ach, als Uwe Excellentie maar eens begrijpen wilde, dat hij onschuldig is. Hij is nog zoo jong, zoo erg jong, Excellentie."

Een deur werd dichtgeworpen, en de dames verwijderden zich. De pope had mij nu weder bij de hand gevat, en trok mij zenuwachtig mede naar die deur. Ik ging aarzelend, angstig mee, verschrikt door de dame, die zeker mij bedoelde toen zij zei: „Hij is nog zoo jong." Want ik was toch jong, en het was of ik daarom schuld had ....

Mijn pope had, om zich wat moed te geven, een snuifje genomen, en niesde zeer luidruchtig. Ik drukte me dicht tegen hem aan, en hij poogde zelfs midden onder het niezen mij bemoedigend toe te lachen. Ik keek eens om mij rond. Overal rondom hingen kleedingstukken: de zonderlingste gewaden leken het mij. De Moejik kwam ons nu vragen, door het gordijn, waar wij vóór stonden, naar binnen te gaan.

Een andere Moejik kwam naar buiten, en begon zeer zenuwachtig te lachen.

En ijlde in een duizelingwekkend tempo de afschuwelijke trap af; vlak bij den grond gekomen, viel hij; en bewoog niet meer; ik hoorde hem ook niet meer lachen, en dacht dat de man doodgevallen was.

„Nu, moet het vandaag gebeuren?" riep een heesche stem vanuit de diepte van een vertrek, waarvan het zware deurgordijn nu door den Moejik gedeeltelijk werd opgeheven.

De pope trilde van het hoofd tot de voeten: hij aarzelde op den drempel, dan ineens met een schok schoot hij bedremmeld vooruit, het vertrek in, en trok mij met zich mede.

In twee ontzagwekkende leuningstoelen zaten twee eerbiedwaardige grijsaards.

Een van hen was in zijn kamerjapon; de ander had lange, neerhangende snorren.

„Groet je vader nu," gromde de pope met heesche stem.

In mijn verwarring begon ik met het hoofd te knikken, tweemaal achtereen.

„Wie van die twee is mijn vader?" vroeg ik me zelf af, — „is het die, die nu met zijn beenige hand mij beduidt naderbij te komen, of is het de andere, die met een droevig gelaat mij aankijkt en daarbij lusteloos op zijn sigaret kauwt?"

Ik had het liefst den laatsten voor vader gehad; waarom wist ik zelf niet.

„Kom dichterbij," gebood de eerste, „ben je bevroren?"

Mijn pope gaf me een duw, en mechanisch schreed ik voorwaarts, en bleef tusschen de twee heeren staan, die ik geen van beiden durfde aanzien.

Ik viel bijna om, en greep me krampachtig vast aan een tafeltje, dat vlak vóór mij was; onwillekeurig nam ik dan een daarop liggend vouwbeen in de hand, waarvan het hecht een doodskop voorstelde.

„Blijf daar af," bromde de rookende heer.

Ik liet het vouwbeen dadelijk los, maar durfde niet opkijken.

Plotseling voelde ik een hand op mijn voorhoofd, en een krakende stem zei: „Alles is bitter dengene, die gal in den mond heeft."

O, o, wat moest ik daarop zeggen .... Ik was radeloos. Maar de hand was al weer weg van mijn voorhoofd.

De tweede grijsaard bromde nu zachtjes: „Dat is nu de gelukkigste leeftijd."

Ik begon toen krampachtig te snikken.

De Moejik kwam binnen, en diende iemand aan.

„Gauw, gauw, laat hem binnenkomen," riepen de twee grijsaards gretig tegelijk, — „en ... enne ... jelui kunt wel gaan."

Ik was meer en meer bedroefd en verward geraakt, en voelde alleen nog, dat de grijsaard, dien ik het liefst voor vader hebben wou, mij door een zijdeur het vertrek uitduwde. De pope volgde mij onmiddellijk. Wij daalden een trap af, kwamen in een ruimte, waar vele verwarmingsbuizen lagen, klommen een ijzeren ladder af, en raakten zoo eindelijk buiten.

De pope sloeg de handen boven het hoofd samen, ten prooi aan een wilde ontroering.

„Maar wie van die twee is nu eigenlijk mijn vader?" vroeg ik.

Zijn stem beefde nog verschrikkelijker. „Helaas, helaas," kermde hij, „het is zijn geheim; niet het mijne. *Hij* had het moeten zeggen.

O, o, o, wat een teleurstelling, mijn kind!"

„Dit is de eenige keer in mijn heele leven," besloot Kemlof, „dat ik mijn vader heb gezien, en het eenige wat ik van hem zeggen kan, is dat hij die oude heer aan den rechterkant was, — als hij niet de oude heer was aan den anderen kant."

VAN HET WESTFRONT.

Boven: Een foto vol actie en leven, die een uitstekend idee geeft van het drukke verkeer achter de eerste linie. Beneden: Een door een Fransch stadje aangelegde Engelsche verbindingsloopgraaf.

BERICHT.

Sommige geïllustreerde en niet-geïllustreerde bladen moesten in verband met de steeds stijgende prijzen der grondstoffen wederom tot een prijsverhooging overgaan. „Panorama" heeft nochtans besloten, deze nieuwe verhooging vooralsnog niet aan zijn inteekenaren te mogen opleggen, en zal dus den ouden prijs blijven handhaven.